

Arten und dadurch schon stärker an *T. viridus* erinnert, die Gesamtlänge der Fühler beträgt 0,8—0,9 Körperlängen, der Scheitel ist beim ♂ 2,0 x, beim ♀ 2,25 x so breit wie das kleinere Auge. Beim ♂ von *T. viridis* sind in der Regel Kopf, Pronotum und Schildchen schwarz gefärbt und beim ♀ haben sie eine deutliche schwarze Längslinie.

Die Art lebt im Junceto-Festucetum (*T. saundersi* D.Sc. lebt an Phragmites!). Imagines von Mitte VI bis Anfang VIII (*T. saundersi* erscheint bei uns in der Regel nicht vor Mitte VII).

Ich untersuchte 67 ♂♂ und 54 ♀♀ aus Schleswig Holstein (Heiligenhafen 11. + 13.6 und 2.7.50, R. REMANE; Bottsand bei Kiel 2.7.49, R. REMANE und E. WAGNER), aus Holland (Texel 30.7.—1.8.51, W. H. GRAVESTEIN), aus Nordschweden (Harads 25.—26.7.26 und Arvidsjaur 21.7.42, Fr. OSSIANNILSSON; Abisko 15.8.48 und Vassijaure 18.8.48, W. H. GRAVESTEIN) und Nordrussland (Imandra-See, J. SAHLBG.).

Holotypus, Allotypoid und Paratypoide in meiner Sammlung, Paratypoide auch in den Sammlungen von R. REMANE, Plön, W. H. GRAVESTEIN, Amsterdam und Fr. OSSIANNILSSON, Uppsala.

Für freundliche Unterstützung bei dieser Arbeit bin ich den Herren Dr. Fr. OSSIANNILSSON, Uppsala, H. W. GRAVESTEIN, Amsterdam und R. REMANE, Plön zu grossem Dank verpflichtet. Ich möchte nicht versäumen, ihn auch an dieser Stelle noch einmal auszusprechen.

Hamburg-Lgh. 1, Moorreye 103, Westdeutschland, Dez. 1951.

Literatuur

Kroon, D. B., Veerkamp, Th. A. and Loeven, W. A., X-Ray analysis of the process of extension of the wing of the butterfly, 1952, Proc. Koninkl. Nederl. Akad. v. Wetenschappen, Series C, 55: 209—214, 9 fign.

In dit artikel worden de histologische en moleculaire veranderingen beschreven, die in de vlindervleugel bij het strekken plaats vinden. In de pop zijn de 2 membranen waaruit de vleugel bestaat, geplooid en op de toppen van de plooiën zijn de schubben ingeplant. Bij het strekken verdwijnen de plooiën en komen de schubben platter te liggen. Dit gebeurt zeer regelmatig, want in de geplooid vliegende vleugel van de pop is de tekening al volkomen gelijk aan die van de gestrekte. Bij het verdwijnen van de plooiën, waarbij de lichaamsvloeistof in de vleugeladeren dringt, waardoor deze zich strekken, vindt ook een verandering in de chitine zelf plaats. De met behulp van X-stralen waargenomen moleculaire veranderingen in de chitine zorgen voor een blijvende hardheid van deze stof na de verbreking van de communicatie tussen aderen en lichaamsholte en de verdamping van de vloeistof in de aderen, waardoor deze bij het volwassen insect slechts met lucht gevuld zijn. — Lpk.

Apatura ilia Schiff. Van de heer M. DELNOYE ontving ik bericht, dat in 1952 twee exemplaren in Zuid-Limburg gevangen zijn, de eerste sinds 1939. Het ene werd 2 Juli te Vijlen gevangen door de heer FELDER, het andere 6 Juli te Vaals door de heer BALTUS. De opgave kwam te laat binnen om nog in Catal. XI vermeld te worden. — Lpk.